

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 16Csp/78/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623202142
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Kucbel
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2023:6623202142.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec, pred sudcom JUDr. Dušanom Kucbelom, v spore žalobcu BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, konajúca prostredníctvom pobočky zahraničnej banky BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava-Staré Mesto, IČO: 47 258 713, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, Bratislava-Staré Mesto, IČO: 47 234 547 proti žalovanej A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. XXXX/XX, F., o zaplatenie 2008,73 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh na zmenu žalobcu doručený súdu dňa 22.08.2023 **n e p r i p ú š ť a.**
- II. Súd žalobu **z a m i e t a.**
- III. Žalovanej nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a.**

o d ô v o d n e n i e :

1. Predmetom sporu bol nárok žalobcu na zaplatenie 2008,73 Eur s príslušenstvom zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 18.07.2014, ktorou žalobca poskytol žalovanej úver v sume 10.148 Eur. Žalovaná neplnila dlh riadne a včas, zaplatila sumu 14794,39 Eur. Žalobca preto dňa 27.04.2021 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru.

Žalovaná bola v spore pasívna, pojednávania sa nezúčastnila.

2. Súd nepovažoval podľa § 151 ods. 2 v spojení s § 186 ods. 2 CSP za sporné, že žalovaná uzatvorila so žalobcom zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 18.07.2014, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru v sume 10 148 Eur s úrokovou sadzbou 13,07 % ročne, s počtom mesačných splátok 84, výškou mesačnej splátky 197,93 Eur, s celkovou čiastkou na zaplatenie v sume 15 540 Eur vždy k 15. dňu v mesiaci, s termínom konečnej splatnosti úveru 15.08.2021. Nebolo sporné, že žalobca dňa 27.04.2021 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, ktorá bola doručená žalovanej dňa 04.05.2021. Možnosť vyhlásiť úver za predčasne splatný mali zmluvné strany dohodnuté v 3. časti v čl. 4.1 zmluvy. Nebolo sporné, že žalovaná uhradila žalobcovi na úver sumu 14 794,39 Eur.

3. Žalobca v priebehu sporu opakovane navrhol zmenu žalobcu z dôvodu postúpenia pohľadávky na tretí subjekt. O prvom návrhu súd rozhodol uznesením č. k. 16Csp/78/2023-90 zo dňa 02.08.2023. Následne žalobca podal opätovne návrh na zmenu strany sporu dňa 22.08.2023, pričom argumentoval tým, že splnil podmienku podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách oznámením žalovanej o predčasnej splatnosti úveru (poukázal na judikatúru). Súd z predmetných návrhov preto nepovažoval za sporné podľa § 151 ods. 2 CSP, že žalobca uzatvoril ako postupca so spoločnosťou EOS KSI Slovensko, s.

r. o. ako postupníkom zmluvu o postúpení pohľadávok s účinnosťou dňa 03.07.2023, predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávky žalobcu na postupcu voči žalovanej.

4. Súd vyhodnotil prostriedky procesného útoku žalobcu v spore ako nedostatočné. Žalobca procesne nereagoval na výzvu súdu (č. I. 59 spisu), aby doplnil skutkové tvrdenia a dôkazy o tom, že bola splnená podmienka pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru; aby zosúladiť žalobný návrh v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/42/2020, R. č. 5/2021. Žalobca v spore len obmedzil svoju argumentáciu na otázku postúpenia pohľadávky. Ostalo preto nepreukázané, či žalobca vyzval žalovanú pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru na zaplatenie dlžných splátok v lehote nie kratšej ako 15 dní. Ostalo nepreukázané, aké konkrétne splátky a v akej výške žalovaná žalobcovi neuhradila.

5. Súd pri rozhodovaní vychádzal z tohto záveru o skutkovom stave: Žalobca poskytol na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalovanej úver v sume 10 148 Eur s úrokom 13,07 % ročne, s počtom mesačných splátok 84, výškou mesačnej splátky 197,93 Eur, s celkovou čiastkou na zaplatenie v sume 15 540 Eur vždy k 15. dňu v mesiaci, s termínom konečnej splatnosti úveru 15.08.2021. Žalovaná neplnila splátky riadne a včas. Preto žalobca dňa 27.04.2021 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, ktorá bola doručená žalovanej dňa 04.05.2021. Možnosť vyhlásiť úver za predčasne splatný mali zmluvné strany dohodnuté v 3. časti v čl. 4.1 zmluvy. Žalovaná uhradila žalobcovi na úver sumu 14 794,39 Eur. Žalobca postúpil pohľadávku voči žalovanej na tretí subjekt zmluvou s účinnosťou dňa 03.07.2023.

6. Súd subsumoval uplatnený nárok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere pod spotrebiteľský právny vzťah podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd mal za preukázané, že sporové strany uzatvorili podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou žalobca poskytol žalovanej úver, ktorý žalovaná mala platiť v pravidelných mesačných splátkach v súlade s § 497 Obchodného zákonníka. Žalovaná porušila svoju povinnosť splácať úver v dohodnutých mesačných splátkach podľa zmluvy o úvere podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka.

7. Žalobca svoj nárok na zaplatenie celého zostatku úveru odvodzoval od vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, ktoré si sporové strany zakotvili v zmluve. Žalobca v spore nepreukázal, že dodržal postup podľa § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Podľa názoru súdu uvedený mechanizmus pre zosplatenie spotrebiteľského úveru predpokladá, že žalovaná mala byť najskôr vyzvaná na úhradu dlžnej splátky v lehote nie kratšej ako 15 dní a následne jej malo byť zo strany žalobcu uplatnené a doručené okamžité zosplatenie úveru, ktoré zakladá nárok na úhradu dlžnej čiastky ako celku. Mimoriadne zosplatenie úveru, t. j. oprávnenie požadovať zaplatenie celej dlžnej sumy, ktorá mala byť platená v splátkach podľa § 565 Občianskeho zákonníka predstavuje jednostranný právny úkon, pre ktorý je potrebný prejav vôle konajúceho voči adresátovi tohto právneho úkonu. Aj z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyplýva, že výzva na zaplatenie dlžnej sumy (pred zosplatením) slúži ako upozornenie na budúcu možnosť veriteľa uplatniť právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru. Pre účinné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru sa okrem predchádzajúcej výzvy na úhradu dlžnej splátky úveru vyžaduje ďalší právny úkon – samostatné vyhlásenie úveru za predčasne splatný (samozrejme až po uplynutí troch mesiacov, od kedy sa žalovaná dostala do omeškania so zaplatením príslušnej splátky). Teda jednoznačná informácia pre spotrebiteľa o nezvratnom stave splatnosti celého úveru.

8. Keďže žalobca nepreukázal (hoci bol na to súdom vyzvaný), že zaslal žalovanej podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka výzvu pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru, bolo vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žalobcovi ako veriteľovi tak vznikol nárok na zaplatenie dlžnej sumy z jednotlivých splátok úveru. Tie však žalobca nešpecifikoval. Teda, z ktorých konkrétnych žalovanou neuhradených splátok vyplýva výsledná suma. Bez toho súd nevedel posúdiť, či žalobcom uplatnený nárok (ako celkový súčet jednotlivých nesplnených splátok) bol správny a či nedošlo (ohľadne niektorých splátok) k premlčaniu nároku žalobcu podľa § 54a Občianskeho zákonníka. Bolo úlohou žalobcu v spore uviesť konkrétne skutkové tvrdenia (po výzve súdu), aké splátky žalovaná neuhradila, v akej výške, aký z nich nezaplatila úrok, čo celkovo predstavuje konkrétnu sumu. Bol pritom súdom vyzvaný, aby preukázal splnenie podmienok pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Ak tak neurobil,

mal očakávať, že mu toto právo nevzniklo a mal uplatniť za tým účelom prostriedky procesného útoku. V sporovom konaní je základnou povinnosťou žalobcu, uviesť rozhodujúce skutkové tvrdenia a predložiť za účelom ich preukázania dôkazy tak, aby bol v spore úspešný vo vzťahu k nároku, ktorý žaluje. Podmienkou však je, aby súd vedel tieto rozhodujúce skutkové tvrdenia, podporené príslušným dôkazmi podradiť (subsumovať) pod konkrétne ustanovenia právnej normy. Pritom platí, že súd nie je povinný za žalobcu vyhľadávať rozhodujúce skutočnosti z masy predložených dôkazov, aby tým nahrádzal procesnú nečinnosť žalobcu. Podľa § 132 ods. 2 CSP opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Bez toho žalobca neunesol bremeno tvrdenia v spore a súd jeho žalobu musel zamietnuť. Žalobca v spore bol v esenciálnej časti jeho procesných povinností pasívny, hoci predvídateľne súdom bol o nedostatku bremena tvrdenia poučený.

9. Ak by aj žalobca preukázal splnenie podmienok podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, mal by nárok na zaplatenie sumy 745,61 EUR podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 42/2020 zo dňa 16.06.2020, uverejneného pod R č. 5/2021. Žalobca musí tiež niesť následok svojej neprítomnosti na pojednávaní, kde by o tomto nedostatku (napriek výzve súdu) bol podľa § 181 ods. 2 CSP oboznámený. Súd nie je pritom povinný inak oznamovať predbežný právny názor (k tomu pozri uznesenie Ústavného súdu ČR zo dňa 27.10.2010 sp. zn. III. ÚS 2848/10). Preto súd žalobu zamietol.

10. Súd nepripustil návrh na zmenu žalobcu v spore podľa § 80 CSP. Žalobca v spore nepreukázal, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky na nového veriteľa pre nepreukázanie splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách v zmysle výkladu poslednej judikatúry Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 4 Cdo/75/2020. K návrhu na zmenu žalobcu nebola predložená samostatná výzva na úhradu dlhu adresovaná žalovanému, tak ako to vyžaduje uvedené ustanovenie zákona v súlade s uvedenou judikatúrou. Za takúto výzvu nemožno považovať ani vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru (ktoré v danom prípade bolo neplatným právnym úkonom, bez právnych účinkov). Preto návrh na zmenu žalobcu súd nepripustil. Súd pritom o totožnom procesnom návrhu rozhodol v priebehu sporu, kde na to súd poukázal (hoci nešlo hlavný dôvod viď uznesenie zo dňa 02.08.2023). Z toho dôvodu súd podľa článku 5 CSP neakceptoval návrh žalobcu na odročenie pojednávania. Pokiaľ žalobca následne súdu predkladal argumenty založené na judikatúre súdov o tom, že boli splnené podmienky pre platné postúpenie pohľadávky, tie považoval súd s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo/75/2020, ako aj na neplatnosť oznámenia o mimoriadnej splatnosti úveru za irelevantné.

11. Hoci žalovaná bola v spore úspešná v celom rozsahu, súd jej v súlade s § 255 ods. 1 CSP nepriznal nárok na náhradu trov konania. Z obsahu spisu totiž trovy konania u žalovanej neboli zistené.

Poučenie:

Proti II. až III. výroku tohto rozhodnutia je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne vo vyhotovení trojmo.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí – odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané (§ 363 v spojení s § 127 C. s. p.). Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť (odvolacie dôvody) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C. s. p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zák. č. 233/95 Z.z. a noviel – Exekučný poriadok.